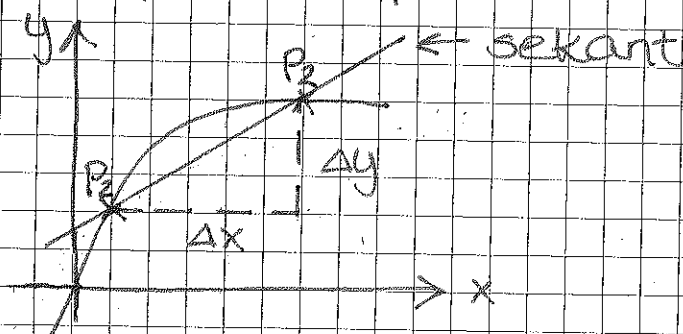

Sammanfattning Kap. 2

- Sekant; En rät linje som går genom två punkter på en kurva.

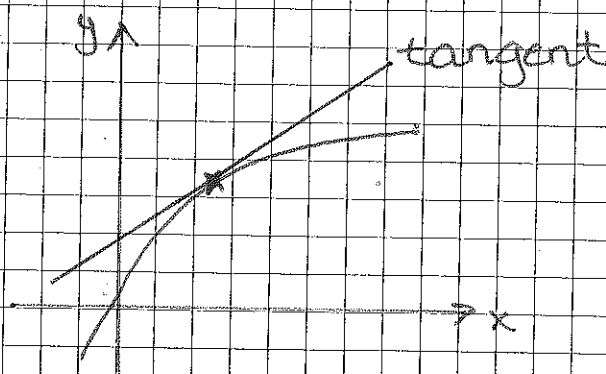
- Ändringskvot; Sekantens riktningskoefficient. Kallas även differenskvot eller genomsnittlig förändringshastighet.

$$k = \frac{\Delta y}{\Delta x}$$

$$\Delta y = y_2 - y_1$$

$$\Delta x = x_2 - x_1$$

- Tangent; En rät linje som ruddar en kurva i en punkt. Tangenten har samma lutning som kurvan i den punkten.

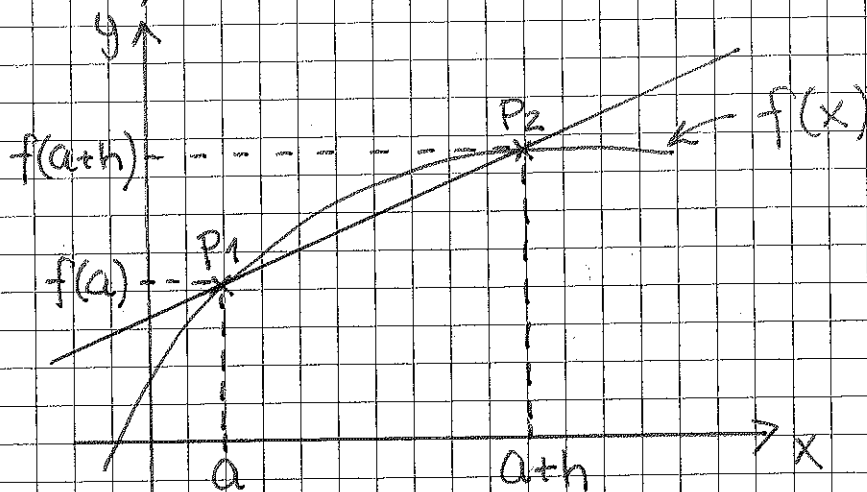
- Räta linjens ekvation:

$$y = kx + m$$

↑ ↑ skärning y-axel
↑ riktningskoefficient

Derivata: Riktningskoefficienten för en tangent i en punkt kallas för derivatan i den punkten.

För att hitta derivatan i en punkt med x -värdet a , kan vi införa en punkt till där $x = a + h$ ($h =$ avståndet mellan punkterna) och rita en sekant.

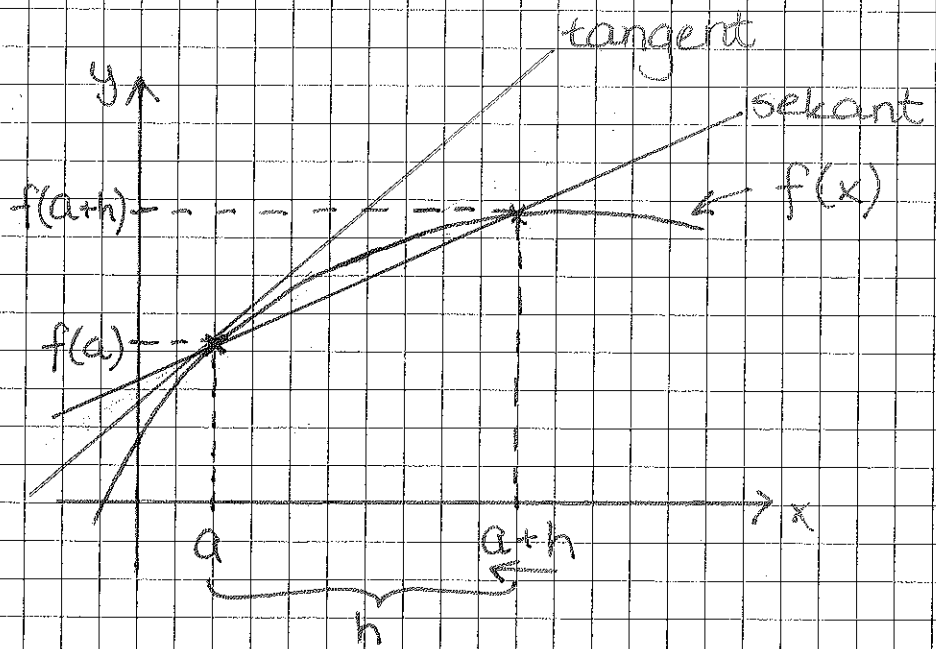

Sekantens lutning är då:

$$\frac{\Delta y}{\Delta x} = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{f(a+h) - f(a)}{h}$$

Men det är ju inte sekantens lutning vi är intresserade av, utan lutningen för tangenten i punkten a !

forts.
→

Vi ser dock att om vi skjuter $a+h$ närmare a (dvs låter h minska), kommer sekanten att närma sig tangenten, och när h är oändligt nära 0 kommer sekanten & tangentens lutning vara lika.

Tangentens riktningskoefficient är alltså gränsvärdet för sekantens riktn. koeff. då $h \rightarrow 0$, och vi kan definiera derivatan som: ($f'(a)$ = derivatan i punkten $x=a$)

$$f'(a) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(a+h) - f(a)}{h}$$

• Att beräkna gränsvärden:

- 1) Förkorta så långt det går.
(glöm inte "lim")
- 2) Sätt in gränsvärdet.
(ta bort "lim")

• Deriverbarhet:

För att en funktion skall gå att derivera måste den:

- Vara kontinuerlig (dvs inga "hopp").
- Vara definierad för alla x .

OBS! Även om villkoren ovan "är uppfyllda" kan det hända att funktionen inte "är deriverbar, se t.ex.
 $f(x) = |x|$

• Absolutbelopp:

"Talet utan tecken."

Definieras som: $|a| = a$ om a "är positiv"
 $|a| = -a$ om a "är negativ"

Ex) • $|2| = 2$

• $|-11| = 11$

• $|2 \cdot 2^2 - 5| = |3| = 3$

• $|2 \cdot 3^2 - 20| = |-2| = 2$